

Bölüm 25

HALLUKS VALGUS

Ali BOZ
Murat KORKMAZ

Ayak başparmağı diğer ayak parmaklarından farklı anatomik ve işlevsel özelliklere sahiptir. Başparmak diğer parmalardan farklı olarak iki falanks içerir. Aynı zamanda birinci metatars diğer metatarslardan farklı olarak proksimal fizis içerir. Bu durum birinci metatarsın aslında proksimal falanks olabileceği ve birinci metatarsın rudimenter kalıp medial kuneiform olabileceği savını ortaya çıkarır.

Başparmak biyofiziksel olarak yük aktarımının yoğun yaşandığı bölgedir. Kalkaneustan sonra ayakta en fazla yüke 1. Parmak maruz kalır. Bu durum ayak başparmağı hastalıklarında hayat kalitesini önemli şekilde etkilemesine neden olur.

Halluks Valgus (HV) anatomik tanım olarak ayak birinci parmağının metatars aksına göre dışarıya açılanmasıdır. Bazı ekoller ise hastalığın aslında ayak birinci metatarsının diğer metatarslara göre varus pozisyonda olduğunu ve bu sebeple metatarsus primus varus tanımlamasının daha uygun olacağını savunurlar. HV hastalığı farklı klinik ve etyolojiler ile başvururlar. Deformite derecesi ve klinik arasında uyumsuzluk sık karşılaşılan bir sorundur. Bu sebeple halluks valgus için standart bir tedavi protokolü uygulanmamaktadır. Ortopedistler tarafından yaygın olarak dile getirilen “150 farklı HV cerrahi tekniği vardır” iddiası Kelikian’ın 1965’te yayınladığı ve o güne kadar tanımlanmış yaklaşık 150 cerrahi tekniği derlediği monografiye dayanmaktadır.

HV cerrahisi genel olarak başarılı bir tedavi yöntemidir. Yayımlanan serilerin büyük kısmında %90 oranında yeterli radyografik düzelme ve ağrı azalma bildirilmektedir. Cerrahi yöntemlerle hastaların büyük kısmında yaşam kalitesi iyileştirilebilir. Çalışmalarda farklı osteotomi tipleri arasında anlamlı fark saptanmamıştır. Radyolojik düzeltme miktarı ile klinik arasında paralel bir uyum yoktur. Sonuç olarak cerrahi yöntemler bile HV tedavisinde %100 başarıya ulaşmamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Kelikian H. Hallux Valgus, Allied Deformities of the Forefoot and Metatarsalgia. Philadelphia & London: W.B. Saunders Company; 1965.
2. Doğan A, Üzümcügil O, Akman YE. Halluks Valgus, TOTBİD Dergisi 2007;3:88.
3. Esemeli T, Ege R. Başparmak ve birinci dizi hastalıkları: ayak ve ayak bileği sorunları, 2. Baskı, Ege R. (Ed.). 1999, Ankara,322.
4. Osretman HM, Stuck RM. The aging foot, Ortop Nurs. 1990;9:46.
5. Eskiurt N. Yaşlılarda Ayak sorunları ve tedavisi, Türkiye Klinikleri J PM&R Special Topics 2010;3:66.
6. Kılıçoğlu Ö. Ayak başparmağının hastalıkları: Halluks valgus ve halluks rigidus TOTBİD Dergisi 2013; 12:390–406 doi: 10.14292/totbid.dergisi.2013.48
7. Coughlin MJ, Freund E. The reliability of angular measurements in hallux valgus deformities. Foot Ankle Int. 2001;22(5):369-79.
8. Coughlin MJ. Hallux valgus. J Bone Joint Surg Am. 1996;78(6):932-66
9. Thordarson DB, Ebramzadeh E, Rudicel SA, Baxter A. Age-adjusted baseline data for women with hallux valgus undergoing corrective surgery. J Bone Joint Surg Am 2005;87(1):66–75.